

KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖ

PAVADINIMŲ SUMANYMO IR ATMINIMO ĮAMŽINIMO KAUNO RAJONE KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2024-04-15 PAD Nr. 4

Kaunas

Posėdis įvyko 2024-04-15, 12:00 val.

Posėdžio trukmė 24 min.

Posėdžio pirmininkė

Rasa Kazakevičienė, Savivaldybės tarybos narė

Posėdžio sekretorius

Žilvinas Rinkšelis, Savivaldybės administracijos
Urbanistikos skyriaus vyr. specialistas

Dalyvavo:

Dovilė Mikuckienė, Savivaldybės tarybos narė

Algirdas Navickas, Savivaldybės tarybos narys

Asta Ulinskaitė, Savivaldybės tarybos narė

Kęstutis Markevičius, Savivaldybės tarybos narys

Rūta Černiauskiene, Savivaldybės administracijos

direktoriaus pavaduotoja

POSĖDŽIO METU SVARSTYTI KLAUSIMAI:

1. Dėl gatvėvardžių suteikimo Alšėnų, Karmėlavos, Raudondvario, Užliedžių seniūnijose.

1. Alšėnų sen.:

Padainupio k. – Garšvų g.

2. Karmėlavos sen.:

Karmėlavos II k. – Pamiškės g.

3. Raudondvario sen.:

Bernatonių k. – Lankų g.

Naujųjų Bernatonių k. – Lankų g.

4. Užliedžių sen.:

Užliedžių k. – Liepžiedžių g.

Vijūkų k. – Šilauogių g.

Komisija pateiktiems gatvėvardžiams pritarė vienbalsiai ir be pastabų.

2. Dėl galimybės suteikti Bergštrasės pavadinimą vienai iš Kauno rajono gatvių.

Posėdžio pirmininkė komisiją informavo, kad klausimas buvo pakartotinai svarstomas seniūnaičių sueigoje ir kad buvo gautas pakartotinis nepritarimas dėl Bergštrasės pavadinimo. Komisijos pirmininkė paprašė sekretoriaus Žilvino Rinkšelio pakomentuoti aplinkybes plačiau. Žilvinas Rinkšelis informavo, kad daugiau informacijos neturi. Taip pat, kad nežino, ar sueiga įvyko po planuoto susitikimo su Kauno rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybės) ir prekybos miestelio URBAN HUB atstovais. Atsakymas apie pakartotinai organizuotą susitikimą ir jo metu priimtą sprendimą buvo gautas iš seniūno pavaduotojos, vykdančios seniūno funkcijas Agnės Mozerienės.

Komisijos narė Rūta Černiauskienė patvirtino, kad Savivaldybės ir prekybos miestelio atstovų susitikimas su seniūnaičiais tikrai buvo, jame dalyvavo mero patarėja Loreta Navakauskienė. Rūta Černiauskienė taip pat pasiteiravo ar nebuvo pateiktas sueigos protokolas? Sekretorius Žilvinas Rinkšelis atsakė, kad protokolas jam nebuvo pateiktas, argumentuojant jog klausimas buvo pakartotinai svarstomas. Komisijos nariai pareiškė, kad sueigos ir jos sprendimo protokolas turėjo būti pateiktas. Komisijos pirmininkė Rasa Kazakevičienė paprašė sekretoriaus Žilvino Rinkšelio gauti raštišką informaciją ir protokolą apie svarstytus klausimus, nepritarimo argumentus ir kitą susijusią informaciją.

Komisijos narys Kęstutis Markevičius papildomai pasisakė, kad bet kuriuo atveju, turi būti pateikti argumentuoti motyvai dėl ko buvo nepritarta ir tai turi atsispindėti protokole.

Dėl šio klausimo komisijos sprendimas nebuvo priimtas ir jis liko atviras.

3. Dėl V. Montvilos g. pavadinimo pakeitimo Garliavos mieste.

Komisijos pirmininkė Rasa Kazakevičienė komisijos narius informavo, kad šiuo klausimus kol kas nieko nubalsuoti ar svarstyti komisija negali nes yra planuojami susitikimai su gyventojais. Jų tikslas – išgirsti gyventojų nuomonę, kodėl jie nepritaria. Galbūt jiems trūksta informacijos kuo netinkamas yra V. Montvilos asmuo.

Komisijos sekretorius Žilvinas Rinkšelis papildė pirmininkės žodžius informuodamas, kad kuomet praėjusiais metais Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui buvo pateikiama informacija apie Kauno rajone esančius objektus, kurie galbūt neatitinka draudimo propaguoti totalitarinius ir autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo nuostatų, buvo prašymas pateikti ir informacija apie vykdytas konsultacijas su gyventojais. Susitikimo su seniūnijų vadovais metu, pasirodžius įstatymui, jie buvo informuoti, kad šios apklausos turi būti vykdomos. Visais atvejais didžioji dauguma gyventojų gatvių pavadinimų keitimams nepritardavo. Argumentuojant kodėl yra nepritariama, pirmiausia būdavo akcentuojamas ne pats pavadinimo keitimas ir ideologinis turinys, bet sunkumai ir problemos, su kuriais

gyventojai susidurs keičiant gatvių pavadinimus ir kas bus atsakingas už patiriamų išlaidų, susijusių su šiuo sprendimu, kompensavimą gyventojams.

Komisijos pirmininkė Rasa Kazakevičienė pridėjo, kad šiuo klausimu labai svarbus ir seniūnų darbas su bendruomene.

Komisijos narė Rūta Černiauskiene pasisakė, kad tiek pirmojo, Bergštrasės klausimo atveju, tiek antruoju, į posėdžius reikėtų pasikviesti pačius seniūnus. Jie vadovauja seniūnaičių sueigai, puikiai žino situaciją savo seniūnijoje. Todėl ne komisijos nariai turėtų spręsti kaip būtų jeigu būtų, o seniūnai, kurie ir pasirašo po protokolais.

Komisijos pirmininkė Rasa Kazakevičienė pasiūlymui pritarė. Jos teigimu, seniūnas turėtų paaiškinti, ką padarė, kaip pristatė klausimą ir paaiškinti, kodėl buvo nepritarta.

Sekretorius Žilvinas Rinkšelis pridėjo, kad keisdami pavadinimą mes turime turėti ir naująjį variantą, į kurį keičiama.

Komisijos pirmininkė Rasa Kazakevičienė uždavė klausimą, ar komisija turi nuspręsti dėl naujojo pavadinimo, ar tai vis dėlto yra seniūno užduotis? Galbūt patys gyventojai turėtų siūlyti, nes jie toje gatvėje gyvens. Komisijos pasiūlytas variantas gali paskatinti naują diskusiją, jiems nepatikti ir pan. Todėl pastebėjimas, kad seniūnas turėtų būti kviečiamas į posėdį yra labai geras ir savalaikis.

Sekretorius Žilvinas Rinkšelis papildė, kad komisijos vaidmenį matytų nebent teikiant siūlymus gyventojams dėl asmenų įamžinimo.

Komisijos narys Kęstutis Markevičius paantrino Žilvinui pridėdamas, kad visos seniūnijos turi asmenų ar pavadinimų, vertų įamžinimo, tačiau pati bendruomenė turi išsirinkti jiems tinkamus variantus, o diskutuotinių sprendimų atveju visuomet galima pasitelkti istorikus, kurie paaiškintų apie ką mes kalbame ir kad žmonės suprastų sprendimo keisti esmę.

Pirmininkė Rasa Kazakevičienė pridėjo, kad visuomet galima rinktis ne tik asmenį, bet ir kitokį pavadinimą, o jei pavadinimas liečia asmenį – turi būti aiškūs jo nuopelnai. Bet visa tai turi padaryti seniūnas.

Pirmininkės siūlymu, šis klausimas taip pat buvo paliktas atviras. Siūlyta aptartais klausimais susisiekti ir pabendrauti su seniūnais.

4. Dėl V. Sutkaus ir J. Grigoraitytės-Sutkienės muziejaus kolekcijos įvertinimo.

Komisijos sekretorius Žilvinas Rinkšelis komisijai referavo, kad kaip ir buvo aptarta gyvo susitikimo sodyboje metu, iš Narsiečių bendruomenės buvo gautas skenuotų, muziejuje eksponuojamų nuotraukų ir rankraštinųjų dokumentų rinkinys, kuris buvo persiųstas Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui (toliau – Centras), prašant įvertinti kolekcijos

istorinę-archyvinę vertę. Pirmasis jų atsakymas į raštą buvo klausiantis, ar norima nustatyti kolekcijos piniginę vertę, ar identifikuoti nuotraukose esančius asmenis. Žilvinas Rinkšelis atsakydamas į laišką patikslino, kad nuotraukose esantys asmenys iš esmės yra identifikuoti, o piniginės vertės įvertinimas taip pat nėra reikalingas. Papildant buvo išsakytos aplinkybės, kad Kauno rajone yra įkurtas privatus muziejus, tačiau savivaldybė negali kompetetingai įvertinti kolekcijos vertės. Atsakydamas Centras pareiškė, kad muziejų kolekcijų vertinimas nėra jų darbo dalis. Sprendžiant iš pateiktų komentarų, kolekcija nėra išskirtinė ir vienetinė, todėl labiau vertintina kaip šeimos ar privati vertybė.

Komisijos narys Kęstutis Markevičius paminėjo, kad kalbėjo su bendruomenės pirmininke Vilma Litvaitiene ir sutarė, jog ateinančią savaitę jie važiuos į susitikimą su Vytauto Didžiojo muziejaus direktore Rita Malinauskiene ir bandys organizuoti parodėlę jame, arba Tremtinių sąjungos patalpose. Taip pat, kad yra Šaulių sąjungos sudaryta komisija prie V. Putvinskio istorinės atminties klubo, todėl šis klausimas galės būti apsvarstytas ir ten. Kęstutis Markevičius pridėjo, kad Lietuvos genocido ir rezistencijos tyrimo centro atsakymas atrodo keistai.

Komisijos sekretorius Žilvinas Rinkšelis papildė, kad Kauno rajono turizmo ir verslo informacijos centras jau papildė savo svetainę Narsiečių bendruomenės atsiųsta medžiaga apie muziejų, įtraukdamas objektą į savo lankytinų objektų sąrašą.

Komisijos narys Algirdas Navickas pasidalino savo mintimis, klausdamas ar šiuo klausimu yra kokia nors mūsų Kauno rajono muziejaus (toliau – rajono muziejaus) nuomonė.

Pirmininkė Rasa Kazakevičienė paantrino, kad galbūt reikėtų paklausti jų nuomonės. Ar jiems aktualu kas nors iš šio muziejaus/ekspozicijos.

Komisijos narys Kęstutis Markevičius pritarė, kad reikėtų pakalbėti su rajono muziejaus direktoriumi Zigmu Kalesinsku. Visos muziejų nuotraukos yra skenuojamos, keliamos į LIMIS (Lietuvos integrali muziejų informacinė sistema). Suskaitmeninus Sutkų muziejaus nuotraukas jau būtų padarytas naudingas dalykas jų išsaugojimo klausimu.

Sekretorius Žilvinas Rinkšelis pasidalino mintimis, kaip suformuluoti užduotį rajono muziejui šiuo klausimu: ar kad prašome pagalbos skaitmeninant nuotraukas, ar prašome pagalbos ir jas viešinant.

Komisijos narys Algirdas Navickas pridėjo, kad kuomet su Švietimo komitetu buvo išvykęs į rajono muziejų, jo vadovas Zigmąs džiaugėsi, kad turi tikrai gerus specialistus, kurie tikrai galėtų pagelbėti pačiame įvertinime. Algirdas Navickas taip pat paminėjo, kad tai jog Centro darbuotojų kolekcija nenustebino, rodo, kad kolekcija nėra kažkuo išskirtinė. Kad mūsų kraštui tokia kolekcija ar kažkokia paroda galėtų būti naudinga jis neprieštaravo ir pridėjo, kad galbūt

net galėtų būti rajono muziejaus globojama. Tai, kad jie žinos, ką rajone turime, kuo galime džiaugtis ir pasidalinti, tuo bus tik geriau.

Sekretorius Žilvinas Rinkšelis pridėjo, kad dar paprastai tokias kolekcijas kaupia ir jas elektroninių kraštotyринių žinyнų pagrindų pristato bibliotekos. Šiuo atveju, partneriu galėtų būti Kauno rajono savivaldybės viešoji biblioteka, esanti Garliavoje.

Komisijos pirmininkė Rasa Kazakevičienė pridėjo, kad vis dėlto pirmiausia reikėtų išsiaiškinti ar verta. Galbūt kiekvienas šeimoje turi prisiminimų, o kiti sakys, kad štai iškėlėme vienus, tai gal atidarykite ir mano šeimos muziejų. Todėl istorikai ir kiti žmonės, dirbantys rajono muziejuje, galbūt įvertintų.

Komisijos narys Algirdas Navickas pasidalino prisiminimais, kuomet anksčiau mokyklose būdavo mokytojai-kraštotyринinkai, kuriems visi viską nešdavo. Arba Nacionaliniai muziejai važiuoja, perrenka kažką iš tų pakraščių, o kaip dabar yra – sunku pasakyti. Sodybos Garliavoje šeiminkai yra kažką surinkę, nori tai parodyti kitiems, kitas gal sakys ką jūs čia rodote, nes kiekvienas savo namuose rastų panašių dalykų ar rakandų. Todėl manau, kad mūsų rajono muziejus būtų kompetentingas sudėlioti bent jau į kur būtų galima takyti su šiuo palikimu.

Komisijos narys Kęstutis Markevičius pridėjo, kad komisijos vizito muziejuje metu buvo sakoma, jog Panevėžio kraštotyros muziejuje esančios nuotraukos yra klaidingai identifikuotos, todėl keista, kad Centras į tai nesureagavo. Bet kuriuo atveju, matau rajono muziejaus vadovo vaidmenį šioje diskusijoje ir reikale.

Komisijos sekretorius Žilvinas Rinkšelis pridėjo, kad pasisakydamas anksčiau turėjo omenyje, kad rajono muziejus neturi ekspozicijos, skirtos rezistencijai, bet galėtų atsirasti virtuali Sutkų muziejaus kolekcijos kopija, kuri galėtų figūruoti virtualiose parodose. Panašiai daro bibliotekos, organizuodamos virtualias parodas. Ypač viešosios bibliotekos, esančios Garliavoje atveju, tokia paroda jau savaime „gulasi“ į vietą geografiškai.

Komisijos pirmininkė Rasa Kazakevičienė reziūmavo, kad reikia susisiekti su rajono muziejaus direktoriumi Zigmū Kalesinsku, klausiant jo nuomonės. Komisijos narys Kęstutis Markevičius toliau kontaktuoja ir dirba su Vytauto Didžiojo karo muziejumi, o sekretorius Žilvinas Rinkšelis kontaktuoja su biblioteka ir rajono muziejumi.

Posėdžio pirmininkė

Posėdžio sekretorius

Rasa Kazakevičienė

Žilvinas Rinkšelis